

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni ravnatelj.

«Kmetovalec» izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 4 K, za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 2 K na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 32 K, na $\frac{1}{2}$ strani 16 K, na $\frac{1}{4}$ strani 10 K in na $\frac{1}{8}$ strani 6 K. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah štev. 3.

Št. 20. V Ljubljani, 31. novembra 1900. Leto XVII.

Obseg: Police za hranjenje sadja, krompirja in drugega gomolja. — Snaženje hleva — Uspehi gnojenja travnikov s Tomasovo slindro in s kalijsko soljo, oziroma s kajnitom. — Kdaj naj se Tomasova žlindra potresa po travnikih — Kako travnike naredimo rodovitnejše. — Letošnja vinska letina. — Kako pripravljamo prasičjo krmo. — Izkušnje in nasveti glede trtnih boleznij. (Dalje.) — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržne cene. — Inserati.

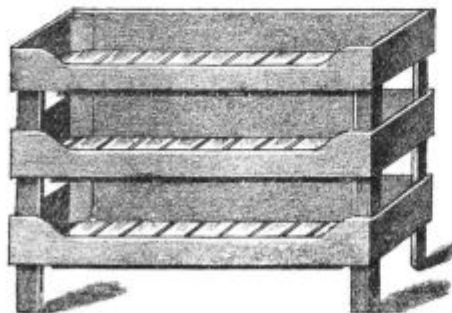
Police za hranjenje sadja, krompirja in drugega gomolja.

Za hranjenje sadja, krompirja, čebulic i. t. d. so prav priporočene police, kakeršne kažeta podobi 77. in 78. Po teh podobah more izdelati take police vsak mizar. Te police so sestavljene iz posameznih les, ktere se lahko prav priprosto in v poljubnem številu nepremično nalože druga vrh druge in se tako hranijo velike zimske zaloge na primerno majhnem prostoru.

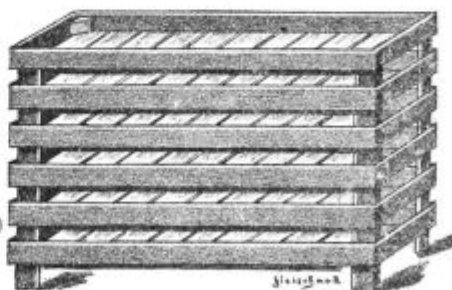
Vsaka lesa je 100 cm dolga, 50 cm široka in 10 cm visoka ter gre nanjo 25 kg

krompirja, oziroma temu primerna množina sadja, čebule itd. Vsaka klet je vsaj 2 m visoka, torej gre 20 les druga vrh druge in se torej da shraniti na $\frac{1}{2}$ m, 500 kg krompirja, in sicer jako dobro, dočim je po starem v zaboj ali na navadne police nasuto gomolje zavzemalo veliko več prostora in je bilo vrhu tega še slabo shranjeno. V kupih ležeči krompir se ogreje ter požene dolge kali, kar poslabša njegovo redilno ter semensko vrednost. Vse slabe strani hranjenja po starem načinu se na lesah preprečijo. Plodovi leže v posameznih plasteh suhi in v prepihu in kaljenje se vrši

le v naravni jakosti. Posebno važno je to za semenski krompir. Če se lese količkaj dobro izdelajo, vzdrže mnogo let ter stanejo manj kakor katerakoli druga trpežna naprava, vrhu tega se pa lahko prenašajo iz kleti v klet. Ker lese drže gotovo težo sadja, moremo vedno vedeti, kolikšna je zaloga. Pri takem hranjenju sadja tudi prav lahko ločimo posamezne vrste.

Podoba 77.

Podoba 78.

Snaženje hleva.

Dolžnost vsakega živinorejca je, da ima hlev v takem stanju, da živali ne trpe škode, ampak da ostanejo zdrave. Čistota odvrca bolezni, a nesnaga jih vabi k

sebi; to naj si vsakdo prav dobro zapomni. Naši slovenski gospodarji mnogo grešijo v tem, da se premalo ozirajo na čistočo v hlevu in na snaženje živine same. Iz nesnage pa izvira mnogo boleznij, ktere nevedno ljudstvo pripisuje vražam in čarovnijam; vse to pa nič ne velja. Kriv je gospodar sam, ker se ne briga za snaženje.

K snaženju hleva prištevamo kidanje gnoja, nastiljanje, čiščenje sten, poda in jaslji ter slednjič odstranjevanje nadležnih mrčesov.

V nečednih in nesnažnih hlevih se razkrajata

gnoj in scalnica ter usmradita ves prostor, kar gotovo ne more dobro vplivati na živalsko zdravje. V zane-marjenih hlevih se živina onesnaži, kožno hlapenje se pomanjša, kopita se na mokrem gnoju zmečajo, kopitna strela začne gniti. Pri ovcah in govedih se vname koža med parklji, da počnejo hromati (šepati). Zadnje konjske noge se vnemo v scalnici in blatu okoli biclja (rape); vedna nesnaga neti bolezen, in pri takih razmerah je ozdravljenje skoro nemogoče. Iz navedenega se učimo, da bi bilo najumestneje, ako bi hleve vsak dan izkidali, a drugi oziri govore zopet nasprotno. Če namreč gnoj leži v hlevu, postane veliko mastnejši in boljši ter njivam mnogo več zaleže. Tu smo zašli v nekako zá-gato! V škripcih smo! Poskusimo se rešiti! Da zado-stimo po mogočnosti na obe strani, v kolikor se sploh more dvema gospodoma služiti, storimo takole: Ako nočemo konjskih hlevov izkidati vsak dan, moramo jih na teden vsaj po dvakrat; iz govejih hlevov in iz svinjakov pa odstranimo gnoj vsakih 7 dni. Ovčje hleve moramo kidati na mesec vsaj enkrat, da nam živali ne zbole. Da se hlevi preveč ne usmradijo, jih moramo često zračiti in po gnoju sem in tja potrositi nekoliko malca (gipsa). V ta namen rabimo tudi žve-pleno kislino, ki je v resnici dobra. Žvepleno kislino — pazi, ker peče — pomešamo med vodo in s to me-šanico poskropimo gnoj. Na ta način dosežemo, da v hlevu preveč ne smrdi in da gnoj dober ostane; žve-plena kislina in malec se namreč spojita z amonijakom, ga zadržujeta v gnoju ter odstranjujeta smrad.

Žlebove, kateri služijo za odpeljevanje scalnice, moramo često splakniti z vodo ter jih ometi z metlo. Koristno je, da poskropimo hleve semintja z vodo, da se nekoliko ohladijo; zlasti za svinjake je to škrop-ljenje velike važnosti. Pred kidanjem odstranimo s sten in stropa pajčevine in prah; vsaj enkrat na leto mo-ramo pobeliti zidane hleve. Pri nekaterih zanikarnih gospodarjih so napolnjene jaslji do polovice z zemljo, s sempirjem ali s skisano klajo. Nova krma, ktera se meče v take nesnažne jaslji, se pomeša s preostalo ne-snago, izgubi na okusu in je zraven tega tudi škodljiva. Snažimo torej jaslji, kolikorkrat je to potrebno.

Ne puščajmo kokošij v hleve; sploh naj bodo ko-košje grede od njih primerno oddaljene. Kako lahko se dogodi, da žival s krmo pojé kokošje pero, ktero ji utegne škodovati. Nadalje zlezajo ponoči kokošje uši (kurje pršice) na živalsko kožo, osobito na konje, pijó kri iz nje ter jih nadlegujejo, da nimajo pravega po-čitka in miru. Razen tega povzročajo srbečico, da, celo slab tek in majhno groznico. Živali se močno drgajo, koža se vname, dlaka začne izpadati, in nasledek so brezdlakave, luskinaste lise.

Muhe, podgane in miši so v nečistih hlevih na-vadni gostje. Ti nadležneži so živalim prava preglavica, ker jih neprestano nadlegujejo, jim pijó kri in jih celo ranijo; osobito podgane so to že večkrat storile. Pripo-veduje se namreč, da so izglodale v živo debelo svinjo (v slanino) cele luknje, in da so tam pustile svoje blato. Sploh pa ti nepotrebni gostje vznemirjajo in dražijo živali. Delavna živina si dovolj ne odpočije, pitanci se slabeje redé, molzne krave izgube dosti mleka itd. Kako se je po mogočnosti ogibati teh na-dležnežev? — Natančna hlevska čistoča največ pripo-more, da se ne naselijo muhe, miši in podgane. Ko so se enkrat vgnezdile, tedaj jih je kaj težko pregnati. Poskusimo! Vse mišje in podganske luknje moramo za-mašiti in zadelati, gnail les odstraniti ter ga nadome-stiti z dobrim. Nedolžen, a dober pripomoček proti

mišim in podganam je tale: V vsako podgansko in mišjo luknjo vlijemo žlico kolomaza ali katrana. Pod-gane se onesnažijo, tekajo vse zbegane iz luknje v luknjo, in ko vse ogrdijo, zapuste hlev. Še bolje je, če namažemo živo podgano s katranom ter jo izpustimo, da onesnaži luknje; na to vse podgane pobegnejo, ker jim katran preveč smrdi. Kozel (njegov smrad) prežene baje vse podgane iz hleva. Nekteri posestniki imajo navado, da nastavljajo v hlevu mišnice, fosfora in drugih strupov. To se meni ne zdi pametno, ker bi se lahko tudi živina zastrupila. Za odstranjenje mišij je najboljšo sredstvo — past. Muham zabranimo najuspeš-neje pot v hlev z zračenjem, s pridnim kidanjem in sploh s čistočo. V temnem hlevu se muhe ne drže rade; torej omrežimo okna in zapirajmo vrata ter izpodimo nadležne živalce z vejami. Skoro v vsaki prodajalnici (štacuni) dobimo prašek (proti mrčesom), kateri odstrani različne nepotrebne, večkrat kaj neprijetne živalce. S tem praškom preženemo muhe na tale način: Živali izženemo, zapremo okna in vrata ter razpršimo prašek po hlevu. V kratkem času popadajo muhe omamljene na tla, ktere pometemo in potem sežgemo ali poparimo. Dobra je tudi galunova raztopina, s ktero namažemo strop, stene in sploh vse hlevske dele. Nekteri kuhajo orehovo perje ter mažejo s to tekočino živalsko kožo, kar odganja muhe ter umori njih zalego. Veliko muh pokončajo lastovke; ne odganjajmo jih torej, ako si hočejo napraviti gnezdo v hlevu. Slednjič še nekaj proti nadležnim muham. Naberimo metlike (divjega pelina), zvežimo jo v snop ter jo obesimo s tanko nitjo na strop. Kmalu posede na njo vse črno muh. Proti večeru vzemimo široko vrečo, držimo jo pod snop ter prere-zimo nit, da ujamemo muhe. Pri tem poslu pa moramo ravnati prav oprezno, ker sicer se vse muhe razprše.

Uspehi gnojenja travnikov s Tomasovo žlindro in s kalijevo soljo, oziroma s kajnitom.

Praški nemški strokovni list „Der deutsche Land-wirth“ je nedavno prinesel spis, ki je na podstavi iz-kušenj pojasnoval, za koliko se je čisti donos na enem hektaru pri različnih kmetijskih rastlinah povečal, če se je gnojilo s Tomasovo žlindro in s kajnitom. Iz tega spisa posnamemo, da je bilo na enem hektaru travnika za 148 K več čistega do-bička, ako so ga pognojili z 8 meterskih stotov Tomasove žlindre in ravno toliko kaj-nita. Vrhu tega je pa imelo seno s tako pognojene-ga travnika 2—2½% več beljakovin v sebi in se pri računu niti ni vzel v poštev učinek gnojenja v nasled-njih letih. Z ozirom na ta spis objavimo v nastopnem dveletnem poskuse s tema gnojiloma, ki so objavljeni v „Thüringer landw. Zeitung“. Pri teh poskusih so na-košeno seno vseh poskusnih parcel strogo ločili. Seno so potem na travniku precej, ko je bilo suho, stehtali. Praktiški kmetovalec more uspeh gnojenja šele tedaj presoditi, ako ga primerja s stroški. Tak račun je raz-viden iz tu pridejane tabele. 100 kg Tomasove žlindre je stalo na mestu preskušališča 1897. l. 5 mark in 10 vinarjev, 1898. l. 5 mk. 6 v., 100 kg kajnita 1897. l. 3 mk. 10 v., 1898. l. pa 3 mk. (Ena marka nemške veljave ima 100 vinarjev ter je vredna v našem de-narju 1 K 20 h) 100 kg sena je stalo 6 mk. Iz pride-jane tabele so razvidne vse razmere, kakor tudi povi-sanje čistega dohodka.

Gnojenje	Seno in otava skupaj				Večji pridelek kakor na negnojenem					Stroški gnojenja		Čisti donos		
	1897/98 skupaj		povprečno na leto		1897/98 skupaj		povprečno na leto			1897/1898 skupaj	povprečno na leto	1897/1898 skupaj	povprečno na leto	
	množina	vrednost	množina	vrednost	množina	vrednost	množina	vrednost	%					
													Mk.	kg
	kg	Mk.	kg	Mk.	kg	Mk.	kg	Mk.	kg	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	% od stroškov
Negnojeno	1.800	486-00	4.050	243-00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kajnit	10.850	651-00	5.425	325-50	2.750	165-00	1.375	82-50	33-95	36-60	18-30	128-40	64-20	350-82
Tomasova žlindra	11.775	706-50	5.887	353-25	3.675	220-50	1.837-5	110-25	45-37	81-28	40-64	139-22	69-61	171-28
Tomasova žlindra in kajnit	13.300	798-00	6.650	399-00	5.200	312-00	2.600	156-00	64-20	117-88	58-94	194-12	97-06	164-68

Kakor je razvidno iz tabele, je že tehničar pokazal večji pridelek pri vsakem gnojenju. Najugodnejši učinek je imelo skupno gnojenje s Tomasovo žlindro in s kajnitom. S tem gnojenjem se je pridelalo na ha 2600 kg več sena ali 64·2% več kakor na negnojenem svetu. Večji dohodek je presegal stroške gnojenja za 97 mk. 6 v. za ha. Tudi kajnit sam zase je z ozirom na stroške dal veliko dobička, a zemlja se je popolnoma izkoristila le s skupnim gnojenjem.

Na podlagi teh poskusov, katere so pa potrjene tudi po opazovanjih po drugih krajih, moremo prav toplo priporočati gnojenje s Tomasovo žlindro in s kajnitom, oziroma sedaj namesto s kajnitom s kalijevo soljo. Kalijeva sol ni nič drugega kakor očiščen kajnit, in namesto 300 kg kajnita zadostuje 100 kg kalijeve soli, ki izdatno manj stane. 300 kg kajnita ima v sebi 39 kg kalija ter stane 15 K, a 100 kg kalijeve soli ima v sebi 40 kg kalija, pa stane le 12 K 60 h.

Gnojenje s temi gnojili se najbolje izvršuje jeseni, in sicer na travnikih ob vodi, koder preté povodnji, najboljše precej, ko neha paša, ali ko se spravi otava. Na ta način jesensko deževje gnojila precej spravi v zemljo ter je potem izključena, nevarnost, da bi jih odnesla povodenj.

Kdaj naj se Tomasova žlindra potresa po travnikih.

Če se je iz kterejakoli vzroka gnojenje travnikov s Tomasovo žlindro zakasnilo, naj to ne bo vzrok, da bi se gnojenje sploh opustilo ali pa preneslo na pomlad.

Da se travniki tudi spomladi lahko gnoje s Tomasovo žlindro, to so že dokazale izkušnje, vendar je veliko bolj priporočeno, to delo izvršiti že jeseni. Prvi sneg naj ne bode nikaka ovira. Dokler je še mogoče iti na travnik, dokler sneg ni še toliko debel, da bi žlindra ne mogla prodrati do tal, toliko časa naj kmetovalec nikar ne odlašati gnojiti še jeseni. S pomočjo snega se Tomasova žlindra enakomerneje razstopi in razdeli, kakor pa če se pospe naravnost na gola tla.

So pokrajine, koder sneg pade zelo zgodaj, na pr. v planinskih deželah, koder nalašč čakajo, da potem žlindro in kalijevo sol, oziroma kajnit potresejo po snegu. To, kar se dejansko vrši v praksi, to priporočajo tudi kmetijski veščaki. Adjunkt kranjske kmetijske šole na Grmu, gospod Rohrman, naravnost priporoča Tomasovo žlindro in kalijevo sol, oziroma kajnit, posipati pozno jeseni na prvi sneg.

Končno objavimo še odlomek spisa o gnojenju travnikov s Tomasovo žlindro iz predarlskega lista „Vorarlbergischer Volksfreund“. Ta spis ima veljavo zlasti za naše gorske košnice (rovte); slove pa: Sedem let je, odkar je vpeljano gnojenje s Tomasovo žlindro na Predarlskem, ki je pa napram izbornemu uspehu še vse premalo razširjeno. Povsodi, koder so doslej rabili to gnojilo, bodisi na eno- ali dvekošnih travnikih, bodisi na kisljih travnikih ali na pašnikih, vselej so imeli najboljše uspehe. Posebno izborni so pa uspehi bili na enokošnih gorskih travnikih (kakeršne pri nas na Kranjskem imenujejo „košnice“ ali na Gorenjskem „rovte“). Koder se je poprej komaj izplačalo kositi, se je po gnojitvi s Tomasovo žlindro in s kalijevo soljo pokazala najbujnejša rast trave in drugih žlahtnih zelišč, na pr. detelje. Poprej enokošne travnike, ki so bili pognojili pred tremimi leti, so lansko leto kosili dvakrat, in tudi letos je bila prva košnja ne le dobra, temveč tudi tako zgodnja, da se je bilo nadejati še obilo otave. Klajo iz takih travnikov živina posebno rada je, ker je v nji največ detelje. Vzrok temu učinku je iskati v sestavi Tomosove žlindre, ki ima v sebi ravno one redilne snovi, ki naši zemlji primanjkujejo. Stroški za imenovana umetna gnojila se dvakrat izplačajo, zato naj noben napreden gospodar ne zamudi rabiti jih v največji meri, kolikor mu dopuščajo razmere.

Kako travnike naredimo rodovitnejše.

Pogostokrat se čuje tožba, da travniki ne dajo več onih velikih in bogatih pridelkov, kakor so jih dajali pred desetletji. Tudi dobrota pridelanega sena postaja slabša in namesto dobrih travnih vrst in tečnih zelišč, zlasti iz vrste metuljnic, kamor spadajo vse detelje, gozdni čistnik itd., se silijo trde in kisle trave. Zaman se kmetovalec trudi, da bi našel vzrok pešanju, zaman skuša vnovič travnik osušiti ali ga namakati; vse ostane pri starem! Vlažna ali popolnoma suha mesta pač izginejo, kakovost trav ostane ista, in sicer zato, ker „stradajo“. Travne vrste stradajo celo vzlic vsakoletnemu gnojenju z gnojnicami, kajti gnojnice nima v sebi vseh tistih redilnih snovi, katere potrebujejo travniške rastline.

Morda se nam posreči spoznanje tega dejstva omogočiti z naslednjim izgledom iz življenja. Misli si, dragi bralec, svojo vsakdanjo hrano, ki ti jo še celo zboljšajo z dodatkom mesa in začimbe, a ti prepovedo jedla soliti. Dobivaš torej najboljšo hrano, toda le s pogojem, da je ne soliš. Ne le, da ti bo kmalu prešla

vsa slast in da boš le nerad sedal k bogato obloženi mizi, pričel boš celo hirati in s časom resno oboliš, kajti Tvoje telo potrebuje gotovo množino soli, ako naj vsi njegovi deli pravilno delujejo in naj bo zlasti prebavljanje pravilno.

Nekaj enakega se vrši tudi v rastlinskem življenju. Tudi to teče le tedaj pravilno in le tedaj se morejo travniške rastline popolnoma razvijati, če ne dobivajo enostranske hrane in ne dobivajo le dela redilnih snovi, temveč vse, ktere potrebujejo, in sicer v pravem, t. j. v naravnem razmerju v zemlji zmešane.

Ako se pečamo s tem dejstvom še nekoliko podrobneje, potem najdemo z ozirom na naše travnike naslednje: Ako travnik kosimo leto za letom, ne da bi ga gnojili, potem izsesamo iz tal redilne snovi, in ker jih ne nadomestimo z gnojem, pa travnik prične pešati. Tak travnik postaja vedno slabši glede množine in kakovosti pridelka. Sedaj smo prisiljeni gnojiti. Kmetovalec to stori, in sicer vozi na travnik gnojnico ter meni, da je s tem že vse naredil. Temu pa ni tako.

Če namreč primerjamo sestavo sena glede dušika, kalija in fosforove kisline s sestavo gnojnice, tedaj najdemo veliko razliko. V gnojnici je veliko več dušika, in tudi kalija je precej. Najneugodnejši je uspeh primerjanja glede fosforove kisline; te redilne snovi ni v gnojnici skoraj nič, dočim jo je v pridelanem senu razmerno zelo veliko. Gnojnica gnoji le enostransko, neenakomerno in torej nepopolno. Morda ti bo sedaj jasno, dragi bralec, zakaj travnik vzlic polivanju z gnojnico ne rodi obilneje.

Če so bila travniška tla že od narave nekaj bolj polna fosforovokislih spojin, ali kakor se na kratko pravi fosfatov, potem bode enostransko gnojenje z dušikom in s kalijem pomanjkanje fosfatov nekoliko krilo. Po preteku nekaj časa se to pomanjkanje pokaže očitno in občutno. Ako pa v travniških tleh že od narave primanjkuje fosfatov, kar je v naših slovenskih pokrajinah povsodi, potem se po gnojenju z gnojnico s časom pokaže ono neugodno razmerje med redilnimi snovmi, ki smo je gori omenili. Rastline so namreč dobile dovolj dušikove hrane — torej tečne, a enostranske hrane. One dobijo tisto mastno obilno hrano, ktero smo gori omenili za izgled, ne da bi dobile poleg nje tudi neobhodno potrebne soli, ki prebavljanje pospešuje. Poželenje ali gladnost po soli, ki trpinči človeka, je enako poželenju rastlin po fosfatih. Tudi travniške rastline pešajo in hirajo vzlic gnojenju z gnojnico, ki je zanje popolnoma enostranska hrana.

Vprašanje, kaj je tu početi, se nam vsled povedanega kmalu vsiljuje v glavo, in odgovor je tudi priprost: Dodajo naj se zemlji fosfati, katerih ji ne dostaja.

Če se ozremo po gnojilih, ki imajo v sebi fosforovo kislino, imamo na razpolaganje superfosfate, kostno moko in Tomasovo žlindro. Ktero teh treh glavnih fosfatnih gnojil naj izberemo? Izbira je morda težavna? Nikakor ne, kajti v tej zadevi je znanih že dovolj izkušenj. Navadno je sestava travnikov taka, da raste na njih največ rastlin, ki so plitvo vkoreninjene; to so trave. V takem slučaju ni dvoma, ktereга fosfatnega gnojila se poslužimo. Dragi superfosfati oddado svojo fosforovo kislino kaj lahko, skoraj precej zemlji, kakor hitro pridejo v dotiko z vodo. V vodi raztopljena fosforova kislina zelo lahko steče v nižje plasti, v ktere korenine trav ne segajo. Posledica gnojenja s superfosfatom na travniku bi bila ta, da bi vzlic gnojenju s fosforovo kislino trave te prav malo dobile. To je

tudi vzrok neznatnega učinka superfosfatov na travnikih. Dosti bolje tudi ni s kostno moko, kajti uspehi s tem gnojilom menda zato niso dovolj ugodni, ker je kostna moka premalo raztopljiva.

Tako nam ostane še tretji fosfat, t. j. Tomasova žlindra. To gnojilo ima na travnikih zato veliko prednost, ker se počasi razkrajja in celo vrsto let v zemlji deluje. Tretje in celo še četrto leto po gnojenju se kaže njega učinek. Čez tri, oziroma štiri leta je seveda gnojenje s Tomasovo žlindro ponoviti, ako naj rastline ne postanejo zopet gladne fosforove kisline.

Letošnja vinska letina.

Letošnja vinska letina je bila v nekterih krajih prav dobra, in to toliko glede dobrote kakor množine. Po Vipavskem se govori, da take letine, kar se množine tiče, ni bilo že od 1873. l., glede dobrote pa od 1883. l. Razen tega je bila tudi jesen prav mila in ugodna, in tako je bilo grozdje zdravo in popolnoma zrelo spravljeno v klet. Posamezni mošči so imeli po 17 in celo do 26 % sladkorja.

Pa tudi na Dolenjskem so bili ponekod prav zadovoljni s trgatvijo, osobito v krajih, kjer imajo pravilno urejene in skrbno obdelovane nove nasade in kjer vinogradniki niso udani praznoverstvu. Nezmisel, ktero so napravili vinogradniki v nekterih občinah v krškem okraju, jim bode, upajmo, za poznejša leta dober zgled. Kako praznoverno je ljudstvo še v nekterih krajih, naj svedočijo tele dogodbe: V mokronoškem okraju je nekdo raztrobil — ne ve se pa, če iz hudobije ali iz neumnosti — da škropljenje pospešuje grozdno plesnobo. Kakor blisk je šlo to od ust do ust in nobeno prigovarjanje pametnejših tamošnjih in drugih oseb ni nič pomagalo. Le en glas se je čul, namreč: „Mi ne bomo več škropili, ker to trtam škoduje in še druge bolezni povzroča.“ Rečeno, storjeno. Odlikovali so se v tem posebno oni, katerim vsako tako delo smrdi.

Ta zanikarnost je pa imela svoje posledice. Vinogradniki, ki takih bedarij niso poslušali in so pridno škropili in žveplali, čeprav so morali nasprotnike teh del še dražje plačevati kakor prejšnja leta, so imeli dobro letino in imajo zdrave trte, s krepkim rodnim lesom za prihodnje leto; praznoverci pa, ne samo da so prav malo, komaj $\frac{1}{4}$ tega pridelali, kar bi drugače imeli, imajo pridelek mnogo slabši in rodni les je bolj šibek ter je manj dozorel. Pisec teh vrstic je imel priliko ob trgatvi osebno opazovati te zapeljane reveže, kako so tarnali in se sami nad seboj hudovali.

Hudo dé človeku, če vidi, kako se ta že itak od vseh stranij tepeni in pritiskani kmet še sam tepe. Vender pa taka grenka skušnjava marsikterikrat in marsikomu prav veliko koristi.

Po nekodi niso hoteli streljati proti toči, češ da na Štajerskem pravijo, da se je neki ženici pri Sevnici prikazala Mati božja in jo prosila, naj ljudstvu prigovarja, da naj ne streljajo več v zrak, ker se to dela zoper voljo božjo in da Mater božjo vsak strel hudo prerese. In seveda so v nekterih krajih res opustili vsako streljanje. Tam pa je imela toča svoj semenj.

Čas bi pač bil, da bi v to poklicane oblasti raznašalce takih, lahkovernemu ljudstvu škodujočih vestij in lažij ostro kaznovali! Navadno so berači in beračice

taki tiči. Take ljudi bi županstvo moralo takoj naznati žandarmeriji, da jih ta dene pod ključ, dokler trgatav ni končana. Koliko škode so taki ljudje že povzročili! Mi, v to poklicani faktorji, se trudimo leta in leta, da nevednega in že itak nezaupljivega kmeta spreobrnemo, kar pride tak nepridiprav ter z eno besedo vse podere, kar se je v tem času doseglo.

Upamo, da ena britka izkušnja trmoglavosti pač zadostuje v obrambo nadaljnjih škod. Ubogajte one, ki le v Vašo korist delujejo in Vam pametne reči svetujejo!

Z veseljem moramo nadalje povedati, da se je pričelo tudi umno kletarstvo precej razširjati. Mnogi boljši posestniki, posebno po Vipavskem, niso pustili mošta dolgo časa na tropinah kipeti, kakor je bila poprej splošna navada, marveč so koj sprešali, ali pustili mošt le 24 ur na tropinah, potem so sprešali in mošt v sode nalili, da je sam zase pokipel. In to je tudi pravilno! Tako se mora delati pri vseh belih vinih. Le na ta način se bodo pridelovala prijetna vina, ki se bodo gotovo držala, in čim starejša bodo, tem boljša bodo tudi. Tako napravljena vina bo vsakdo rad kupeval in tudi dražje plačeval. Na tropinah pokipeli mošti dobijo pretrpek okus, in takih vin ne mara vsak kupec, ker se tudi poprej pokvari.

Želeti bi bilo le, da bi se tudi jako važno pretakanje povsodi udomačilo. Naj torej nikdo ne opusti, da bi meseca decembra ne pretočil vsega svojega vina v zopet popolnoma snažne posode. Če je prišlo z grozdem mnogo žvepla, bakra, gnilega grozda ali kaj enakega v sod, stori vsakdo sebi prav koristno delo, če je še poprej pretoči, in sicer kmalu ko se burno vrenje popolnoma konča. Naj kdo to poskusi, in sam se prepriča, kaka nesnaga je v sesedli se gošči, kako ta smrdi.

Fr. Gombač,
pot. učitelj.

Kako pripravljajmo prasičjo krmo.

Prasič je skoraj vse brez izjeme. Želodec ima mišičnat, kakeršnega imajo mesojede živali, čreva pa so mu desetkrat tako dolga kakor telo, ter je v tem pogledu podoben rastlinojedcem. Zato je prasič mesne, pa tudi rastlinske jedi. Prasič sega po svoji jedi zelo naglo in hlastno ter je jako požrešen. Zato pa tudi požre mnogo jedij, ne da bi jih prej prežvečil. Ker pa takih neprežvečenih jedij prasič ne prebavi, ne dosežejo redilnega namena, in zato moramo paziti, da pridemo takim nedostatom kolikor mogoče v okom. Paziti moramo torej na to, da prasiči jedi, ktere použijejo tudi prebavijo, kajti le dobro prebavljene jedi puščajo v njih svoje redilne snovi, dočim neprebavljene ne dosežejo tega namena in so celó škodljive prasičjemu zdravju.

Profesor Lehmann je s svojimi poskusi dokazal, da se je iz 1½ leta starega prasiča, kteremu so dajali celega zrnja, izločilo 50 % neprebavljene zrnja. Prasičem najbolj ugajajo kuhane in oparjene jedi; zato se pa ta način pripravljanja najbolj priporoča. Ne da se tajiti, da stane tako pripravljanje, kjer je kurjava draga, precéj denarja. Če se pa pomisli, da tako pripravljena jed popolnoma doseže svoj redilni namen ter je ne gre nič pod zlo, potem se mora priznati in se po izkušnjah tudi lahko prepriča, da tudi v tem slučaju dobiček presega izgubo. Gospodarji, ki se pečajo s ktermkoli obrtom, pri katerem rabijo par, si najlaže priskrbe priprav, s kterimi dosežejo zgoraj omenjeni namen. Ako se pa prasičem pripravljajo jedi na kak drug način, na pr. s tem, da se segrejejo, zdrozgajo ali oki-

sajo, potem je pa pri takem delu potrebna največja pazljivost, ktero pa navadno baš pri ljudeh, kterim so prasiči prepuščeni v oskrbovanje, največkrat pogrešamo. Ako se take jedi pokvari, so prasičjemu zdravju jako škodljive in večkrat tudi popolnoma izgube svojo redilnost. Jako nevarno je prasičem dajati prevročih jedij, kajti vsled tega je že mnogo prasičev poginilo, ne le mladih, ampak tudi starih. Tudi poper je prasičem zelo škodljiv. Zaradi tega se pomije ali kuhinjski odpadki iz gostilen ne priporočajo za prasičjo hrano.

Izkušnje in nasveti glede trtnih bolezni.

(Piše B. Skalicky, tehnični vodja državnih vinarskih zadev na Kranjskem.)

(Dalje.)

Razložek med trtno ušjo in strupeno roso ali peronosporo je ta, da prva trto le polagoma uničuje, posebno ako je trta v moči, torej dobro pognojena in obdelana, dočim peronospora hitro deluje. Listje se vsled nje zgodaj posuši in odpade, in ne samo grozdje, ampak tudi les ne dozori. Les pozimi pozebe, trta drugo leto že veliko slabeje odganja, in ako se škropljenje opusti še dvakrat ali trikrat, je trta uničena. In, žal, ljudstvo še danes tega noče verjeti, da, celo marsikak inteligenten človek na deželi je proti škropljenju, in zakaj? Zato ker je to delo, kterega se ni navadil od svojega očeta — torej po njegovem mnenju nepotrebno.

Ponavljam tu še enkrat, da je z vpeljevanjem ameriških trt nastala nova doba za vinstvo in da naše vinstvo ni več isto, kar je bilo nekdanj.

Ne bodite torej trdovratni in privadite se teh del, ki so v zvezi z novim vinstvom — saj ni druge pomoči in je to le v vašo korist!

Mnogi vinogradnik, kteremu sem očital brezbriznost, mi je rekel: „Poglejte mojega soseda, ta je škropil, in vse enako se njegovo trtje pali!“ Pa zakaj se pali? Zato, ker je škropil prepozno ali pa je vzel radi neumestnega štedenja premalo galice, tako da je škropil le z apnom in s čisto vodo, ali pa je k galici pridejal premalo apna, tako da je bila galica prehuda itd. Škropil je, a ne pravilno!

Ker je torej še danes veliko vinogradnikov, ki ne znajo pravilno škropiti proti peronospori, naj na kratko opišem vse najvažnejše izkušnje glede tega dela.

Peronospora je bolezen, ktero povzroča majhna glivica, ki se naseli na zgornji plati listov. S pomočjo majhnih koreninic raste potem v list, iz kterega jemlje svoj živež. List se vsled tega pali in slednjič odpade.

Ako se bolezen hudo razširi, napade tudi grozdje, na katerem se najprej na jagodah od peclja doli naredi temnomodre lise, ki se vedno bolj razširjajo.

Končno se jagode zgrbančijo in postanejo rjave in so take kakor civebe (grozdinke).

Peronospora se razširja s pomočjo kakor prah drobnega, „tros“ imenovanega semena, ktero se spomladi in poleti razširja po zraku, pade na trto in izkali, ako na listu dobi kaj vode. Zato se bolezen razširja posebno ob vlažnem vremenu.

Da bolezen preprečimo, moramo trto poškopiti z močno strupeno tekočino, navadno z modro galico (bakrenim vitrijolom), predno so se trosi peronospore naselili na trto. Galica vsak tros zastrupi.

Ker se prvi trosi razširjajo že zgodaj spomladi (koncem maja ali začetkom junija), je treba zgodaj škropiti. Ker pa dež čez nekaj časa galico zopet spere

in poleg tega trta vedno raste in nove liste razvija, je treba škropljenje večkrat ponoviti.

Ako škropimo šele tedaj, kadar so trosi peronosporne žezle izkalili in kadar so se s svojimi koreninami že v list zarastli, potem škropljenje ne more več koristiti, ker galica v liste ne more; ona brani le njegovo površje.

Škropiti je treba vsaj trikrat na leto; prvič, ko so trte kakih 50 cm dolgo mladje razvile, drugič kake tri tedne pozneje, pri čemer se ni treba na cvetje trt ozirati, in tretje škropljenje se vrši kake 4 tedne po drugem.

Pri prvem in drugem škropljenju je gledati na to, da se ne samo listje, ampak tudi grozdje dobro in fino poškopri. Zato je tudi treba imeti tako brizgalnico, ki tekočino fino razpraši, ker je s tem listje in grozdje proti bolezni bolj zavarovano in se ob enem veliko na galici prihrani. Dobra škropilnica, na pr. „avstrija“, ki jo oddaja kmetijska družba, je kmalu plačana s tem, kar prihranimo na galici.

Proti peronospori mnogi trgovci priporočajo razna sredstva, kakor na pr. azurin, antiperonosporid i. t. d., ktera so vsa manj vredna kakor galica ali pa čisto nič in so primeroma draga.

Ker je cena galici v zadnjih letih zelo poskočila, odredilo je kmetijsko ministerstvo razne poskušnje z drugimi sredstvi, ki bi bila cenejša in bi imela isti uspeh kakor modra galica.

Podpisani je sam napravil več takih poskusov, in izid teh je bil, da je galica še vedno najbolj priporočljivo sredstvo, da ima na pr. $\frac{1}{2}$ % modre galice več moči, kakor 2 % bele galice, ali pa 3 % galuna itd.

Ostanimo torej pri modri galici, ktera mora biti seveda čista, brez primeskov.

Dokazano je, da 1 do $1\frac{1}{2}$ % galice popolnoma zadostuje za škropljenje proti peronospori, ako le zgodaj in večkrat na leto škropimo, in da je to veliko bolje, kakor če samo dvakrat na leto in z bolj močno galico škropimo.

Velikega pomena je, da je galica za škropljenje dobro pripravljena.

Mi vemo, da bi se trta, s čisto galico poškopljena, palila, in sicer vsled tega, ker je galica hudo kisl.

Da se jej ta kislina vzame, jo moramo nevstrahovati, in to se navadno zvrši na ta način, da ji dodamo apna (tudi sode itd.).

Apno torej peronosporne ne uniči, marveč ima le ta namen, da galici vzame škodljivo kislino in da jo napravi bolj neraztopljivo, vsled česar se na listju dlje časa drži.

Ako vzamemo premalo apna, galica vsled kisline trti škoduje, ako pa vzamemo preveč apna, je tekočina pregosta, da se težko razprahuje in na listju napravi skorjo, ktera se rada razpoka in odpade, vsled česar je učinek škropljenja slabši.

Za škropljenje si moramo vselej pripraviti svežo zmes galice z apnom; več tednov stara zmes ni uporabna.

Na 100 l vode vzamemo $1-1\frac{1}{2}$ kg galice in nekoliko več ($1\frac{1}{2}-2$ kg) dobrega apna.

Galico najhitreje raztopimo v gorki vodi, ali pa, ako jo v vreči obesimo v vodo. Apno raztopimo posebej in šele potem vlijemo v galico in dobro zmešamo. Čez nekaj časa se svetlomodra gošča vleže na dno, in nad njo stoječa voda mora biti popolnoma čista.

Če je apna še premalo, je ta voda zelenkasto višnjeva.

Ako vzamemo košček rdečega lakmusovega popirja in ga v tekočini omočimo, postane ta popirček, če je apna dovolj, moder (višnjev), drugače ostane rdeč.

Lakmusov popir dobimo prav poceni v vsaki lekarni in je poskušnja z njim najbolj zanesljiva.

Pred škropljenjem moramo tekočino dobro zmešati. Škropljenje naj se vrši v suhem, ne pregorkem vremenu.

Ako kmalu po škropljenju dežuje, opere dež galico in je treba škropljenje kakor hitro mogoče ponoviti.

Poleg peronosporne škoduje v naših vinogradih v zadnjih letih tudi trtna (grozdna) plesnoba, (*Oidium Tuckeri*).

Smešno je, ako kdo trdi, da je ta bolezen nastala vsled škropljenja proti peronospori. Saj je to popolnoma druga, veliko prej znana bolezen kakor peronospora. Na Angleškem so jo našli že leta 1845., pri nas je bila tudi že davno znana, samo da ni bila tako razširjena kakor v zadnjih letih.

Trtno plesnobo, ki posebno na grozdju škoduje, tudi povzroča majhna glivica, ki pa raste samo na površju zelenih delov trsa, ne pa kakor peronospora v njegovi notranji tkanini.

Tudi ta bolezen se posebno rada razširja ob vlažnem in gorkem vremenu, v vlažnih, nizkih legah, posebno ako je trsje gosto in vinograd plevelnat.

Najboljše in dobro izkušeno sredstvo proti tej bolezni je žveplo (žveplena moka), ki pa mora biti fino zmleto in čisto.

Na zraku se iz njega napravlja s pomočjo solnčne gorkote žveplena sokislina, ki ima to lastnost, da glivice uničuje. Žveplati se mora zgodaj, t. j. kakor hitro se na trti pokaže zarod. Drugo žveplanje se vrši pred ali med cvetjem in tretje koncem julija. Ako se pa še vkljub temu bolezen pokaže, je treba plesnivo grozdje še enkrat ali večkrat požveplati.

Ravno tako kakor pri škropljenju, moramo tudi pri žveplanju gledati na to, da se žveplena moka fino razpraši. Zato je treba imeti dober meh. Za večje posestnike se priporočajo mehovi, ki se nosijo na hrbtu, posebno meh „vindobona“, s katerim se delo fino in hitro izvršuje.

Žveplati je treba le ob lepem, solnčnem, tistem vremenu. Ako kmalu po žveplanju dežuje, je treba delo ponoviti, ker dež žveplen prah hitro opere, če se ni še vsled gorkote na trti pripeknel.

Pri prvem in drugem žveplanju se mora vsa trta dobro požveplati. Pozneje je poglavitno žveplati le grozdje.

Ako kdo preveč na debelo žvepla, se grozdje rado pali, posebno ob gorkem vremenu, in postane rjavo.

(Dalje prihodnjič)

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 198. Kje se dobe dveletne glogove sadike in koliko rastlin je treba za tekoči meter? (J. P. v G.)

Odgovor: Glogove sadike dobite pri tvrdki W. Klenert v Gradcu, in sicer v vsaki kakovosti, po kateri se ravna tudi cene. Naročite cenik, ktereга Vam ta tvrdka rada brezplačno pošlje. Na tekoči meter se računa šest sadik.

Vprašanje 199. Ali je dobro po travniku posejati pleva, ki se dobe pri čiščenju žita? (L. K. pri Sv. J.)

Odgovor: Te pleva večinoma sestoje iz plevelnega semena, iz katerega zrastejo tudi na travniku le plevelne rastline. Nikar ne mislite, da je vse, kar zraste na travniku, dobro, kajti tudi na travniku je plevel. Na travnik spadajo le dobre, žlahtne trave in krmilna zelišča, detelje itd.; vse drugo je plevel. S plevami žita zatrosite na travnik večinoma le plevel, zato jih ne smete posejati.

Vprašanje 200. V katerem času mora gostilničar boletnemu uradu naznaniti, kadar dobi kako novo pijačo? Ako izgotovljam doma kako opojno pijačo mrzlim potom, na pr. z esencami rum, rozolijo itd., jeli dolžnost, da to naznanim dararju 2 do 3 dni poprej? Ali je ktera knjiga, v kateri so vsi ti predpisi? (Št. 100 v G.)

Odgovor: Novo dobljeno pijačo mora gostilničar naznaniti v 24 urah. — Novo izdelane pijače je naznaniti v treh urah, ako je boletni urad v dotičnem kraju samem, drugače pa v 24. urah. Izdelovanja poprej ni treba naznaniti. — Knjige, v kateri bi bili zbrani vsi ti predpisi, ni; dobiti jih je pa v deželnem zakoniku, in sicer so to zvršilne navedbe k deželnemu zakonu z dne 5. avgusta l. 1887, in sicer z dne 9. decembra 1887. in z dne 31. decembra 1888. Dotične posamezne zakonike morete kupiti v tiskarni Klein v Ljubljani, v Špitalskih ulicah.

Vprašanje 201. Jaz sem posestnik ter gostilničar, a ne točim žganja. Ali ima darar pravico zahtevati, da plačam deželno naklado od žganja, ki sem ga izkuhal iz svojih tropin ter ga rabim izključno le za dom ter ga ne prodam niti kapljice? (A. M. v D.)

Odgovor: Žganje, katerega izkujete iz domačega pridelka za dom, je prost deželne naklade, torej darar nima pravice kaj zahtevati. Državni davek od kuhanja je pa seveda treba plačati, ako niste pravočasno prosili za davka prosto kuho.

Vprašanje 202. Letos sem pocepil veliko ameriških trt na zeleno, a prišlo se jih je malo, in mnogo jih je med njimi, ki imajo grintave cepiče s črnimi pikami. Ta bolezen je menda tudi vzrok, da se je cepitev slabo sponesla. Kakšna bolezen je to, ali je črni palež, in kako jo je zatirati? Ali naj se take trte grubajo? (J. S. v M.)

Odgovor: Bolezen je črni palež. Trte obrežite tako, kakor če bi jih pogrobali, potem jih pa namažite z vodo, v kateri raztopite 40 % železnega vitriola (zelene galice). To, kar porežete, sežgite, a trte pogrobajte šele spomladi.

Vprašanje 203. Ktero umetno gnojilo je boljše mešati s Tomasovo žlindro, kajnit ali kalijevo sol? (A. T. v H.)

Odgovor: Učinek teh dveh gnojil je pravzaprav eden in isti, a boljše je rabiti kalijevo sol zato, ker je cenejša kakor kajnit in ker prva nima v sebi gotovih klorovih spojin, ki so za nekatere rastline škodljive. Seveda se vzame kalijeve soli le $\frac{1}{3}$ toliko kakor kajnita, ker je kalijeve sol trikrat močnejša kakor kajnit. Kalijeve sol ima namreč v sebi 40 % kalija, dočim ga ima kajnit le 13 %. Ker pri nas na Kranjskem 100 kg kalijeve soli stane 12 kron 60 h, 300 kg kajnita pa 15 kron, se torej prihrani 2 kroni in 40 h, zato noben pameten gospodar ne bo več rabil kajnita in ga pri nas noben večak ne more priporočati.

Vprašanje 204. Ali se orehovo drevje res ne sme obrezovati, in če se sme, kateri čas je najboljši zato? (F. L. v C.)

Odgovor: Na tak način, kakor se obrezujejo druga drevesa, se orehi nikdar ne obrezujejo, ker tega kronina rast nikakor ne zahteva. Da bi se pa oreh ne smel obrezovati, to je napačno mnenje. Oreh prenese obrezovanje kakor vsako drugo drevo, samo v pravem času se mora izvršiti. Obrezovati se sme samo tedaj, kadar počiva, torej od tedaj, ko smo ga oklatili, pa do meseca februarja. Zato naj se orehi obrezujejo

le jeseni. Pri obrezovanju debelejših vej se mora vsikdar skrbno paziti na to, da se rana skrbno zamaže, ker to drevo rado globoko gnije. Če orehi zmrzejo, kar se pripeti le spomladi, naj se suhe veje odrežejo šele jeseni. Pomniti pa je treba, da se orehovo drevo z obrezovanjem ne da pomladiti.

Vprašanje 205. Pri nas sadimo turščico več let zapored na eno in isto njivo, in ljudje trdijo, da turščica le tedaj uspeva, če se ostali štori s koreninami vred populijo, potem sežgo in pepel raztrese po njivi. Ali je to res? (G. R. v Z.)

Odgovor: Nekaj resnice je na tem, kajti če se štori puste na njivi, se more koruzna uš tako razmnožiti, da uniči vso turščico. Ruvanje in sežiganje štorov je torej toplo priporočati in je neobhodno potrebno v krajih, koder turščico sade po več let zapored na eno in isto njivo.

Gospodarske novice.

* Opozarjamo na razpis daril za stare, zveste kmetijske posle, ki je objavljen v tej številki med uradnimi vestmi, ter prosimo gg. družbene ude, naj posle, ki imajo pravico do daril, nanj opozore, oziroma jim pomagajo sestaviti prošnje.

* Glede porabe Tomasove žlindre opozarjamo na spise, priobčene v današnji številki. Izjavljamo, da gre zaloga 18 odstotne Tomasove žlindre, katero je kupila družba, h koncu, in kadar poide, bo mogoče dobiti le 19 odstotno, ktera je pri 100 kg za 30 h dražja. Kdor misli umetna gnojila naročiti, stori naj to precej, dokler ne postanejo dražja.

* Razstava zimskega sadja v Parizu se odpre 31. t. m. Na tej razstavi bo zastopana tudi naša dežela, kajti kmetijska družba je poslala 18 zabojev najlepšega namiznega sadja za kranjsko skupino, katero priredi družbeni ravatelj gosp. Pire, ki se je 25. t. m. odpeljal v Pariz. Vso avstrijsko skupino priredi c. kr. avstrijsko pomološko društvo pod vodstvom predsednika g. grofa H. Attems, kateremu pomagajo nekateri odborniki, med katerimi je tudi družbeni ravatelj.

* Deseta konjska dirka v Št. Jarneju. Ta dirka se je vršila 16. septembra po znanem sporedu. Dirkalno je vsega skupaj 32 konj. Uspehi so bili naslednji:

V I. oddelku, t. j. pri dirki tri- in štiriletnih žrebcev in kobil (daljava 2400 m) je prišel prvi na cilj Viljem Astolfi v 5 min. 55 sek., a kot gosposki posestnik ni mogel dobiti darila, drugi Franc Rebzelj iz Št. Jakoba v 5 min. 57 sek. (darilo 200 K), tretji Janez Hrovat iz Št. Jarneja v 6 min. 10 sek. (darilo 50 kron), četrti Josip Jankovič iz Št. Jarneja v 6 min. 15 sek. (darilo 25 kron).

V II. oddelku, t. j. pri dirki starejših kranjskih žrebcev in kobil (daljava 2400 m) je prišel prvi na cilj Alojzij Banič iz Smednika v 5 min. 37 sek. (darilo 100 kron), drugi Anton Jordan iz Ostroga v 5 min. 41 sek. (darilo 50 kron), tretji Janez Rebzelj iz Škocjana v 5 min. 51 sek. (darilo 25 kron).

V III. oddelku, t. j. pri dirki konj brez razločka (daljava 2400 m) je prišel prvi na cilj Vincencij Bon iz Rake v 5 min. 46 sek. (darilo 100 kron), drugi Anton Prijatelj iz Rakovnika v 5 min. 47 sek. (darilo 50 kron) in tretji Viljem Astolfi iz Škocjana v 5 min. 55 sek. (darilo 25 kron).

V IV. oddelku, t. j. pri gosposki dirki s parom konj (daljava 2300 m) je prišel prvi na cilj Alojzij Banič iz Smednika v 6 min. 15 sek. (srebrnina v vrednosti 100 kron).

* Letošnja premovanja goved so se vršila po objavljenem programu meseca oktobra v Ljubljani in v Krškem.

K premovanju v Ljubljano so 17. dne oktobra t. l. pripeljali 19 bikov 29 telic in 40 krav, torej skupaj 88 goved. — Premije za bike so dobili: Peter Debravec iz Črnuč 50 kron, Ivan Baumgartner iz Fužin in Frančišek Mrak iz Plešivce vsak 40 kron, Ignacij Česenj iz Tacnja, Josip Čad iz Ljubljane in Ivan Ovčak iz Šmartina pod Šmarno Goro vsak 30 kron, Frančišek Plevnik iz Tomačevega, Frančišek Črne iz Kozarij, Ivan Marinka iz Vnanjih Goric, Ivan Komotar iz Štefane Vasi in Frančišek Leben iz Dvora vsak 20 kron. — Premije za telice so dobili: Ivan Baumgartner iz Fužin 40 kron, Frančišek Leben iz Dvora in Frančišek Pavlič iz Gline vsak 30 kron, Anton Rotar iz Podsmreke, Jakob Babnik iz Zgornje Šiške, Gregor Jeras iz Spodnjih Gamelj, Blaž Dolenc iz Polhovega Gradca, Frančišek Vrhovec iz Spodnje Šiške in Ivan Zavašnik iz Viča vsak 20 kron. — Premije za krave so dobili: Josip Jarc iz Medvod 40 kron, Ivan Jeras iz Zgornje Šiške in Matija Persin iz Zgornjega Rožnika vsak 30 kron, Jakob Babnik iz Zgornje Šiške, Jernej Jelenič iz Vodmata, Peter Debravec iz Črnuč, Alojzij Pečnik iz Stožice, Andrej Vrhovec iz Ljubljane in Peter Oražen iz Vnanjih Goric vsak 20 kron.

K premovanju v Krško so 18. dne oktobra pripeljali: 13 bikov, 22 telic in 23 krav torej skupaj 58 goved. — Premije za bike so dobili: Anton Ulm iz Klevevža 50 kron, Ivan Stroj in iz Ostroga 40 kron, Frančišek Kerin iz Sv. Križa 30 kron, Frančišek Fabjan iz Gradišča, Frančišek Pirc iz Velike Vasi, Josip Kuntarič iz Nakla, Frančišek Zesser iz Krškega in Frančišek Stigar iz Leskovca vsak 20 kron. — Premije za telice so dobili: Damijan Pavlič iz Kostanjevice 40 kron, Ivan Saje iz Št. Jerneja in Anton Ulm iz Klevevža vsak 30 kron, Vincencij Roštohar iz Pijavškega, Alojzij Banič iz Smednika, Ivan Stroj in iz Ostroga in Ivan Jazbec iz Župeče Vasi vsak 20 kron. — Premije za krave so dobili: Frančišek Gregorič iz Krškega 40 kron, Damijan Pavlič iz Kostanjevice in Anton Jugović iz Krškega vsak 30 kron, Ivan Varšek iz Rake, Frančišek Dolinar iz Velike Doline, Mihael Gradišek iz Ostroga in Ivan Roštohar iz Krškega vsak 20 kron.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Razpis daril

iz cesarja Franca Jožefa I. zaklada za stare in zveste kmetijske posle.

Iz tega zaklada, ki je bil ustanovljen l. 1898. v proslavo vladarjeve petdesetletnice, se letos odda deset daril po 20 kron.

Ta darila se razdele pričetkom meseca decembra takim kmetijskim poslom s Kranjskega, ki še sedaj služijo in se izkažejo, da so npravnega vedenja in da služijo mnogo (najmanj 25) let neprenehoma pri eni in isti hiši, ki se peča s kmetijstvom, pa doslej še niso bili obdarovani.

Prošnje je vložiti

do 25. novembra t. l.

pri podpisnem odboru.

Vsaka prošnja (ktere ni treba kolekovati) mora biti potrjena od domačega gospoda župnika in od županstva.

Podpisani odbor prav prijazno prosi vse one, katerim so taki posli znani, naj jih opozore na ta razglas ter jim pomagajo sestaviti prošnjo, ali pa naj jo naredo namesto njih.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 31. oktobra 1900.

Št. 15.500.

Razglas.

Kr. deželna vlada v Zagrebu je z razglasom z dne 6. oktobra t. l., št. 67.969., zaradi svinjske rdečice prepovedala na Hrvaško in v Slavonijo uvažati prasiče iz občin Vrhnika in Grosuplje, okraja Ljubljane, iz občin Mirna Peč, Šmihel-Stopiče, Prečna in Toplice, okraja Rudolfovo na Kranjskem.

Ta prepoved velja za navedene občine in njih sosednje občine.

To se daje na občno znanje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1900.

Št. 15.671.

Razglas

c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 15. oktobra 1900, št. 15.671.,

o veterinarupolicijskih odredbah zoper uvažanje prasičev iz Ogerske in Hrvaško-Slavonske v kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Ker se je svinjska kuga iznova zanesla v tostransko ozemlje, ministerstvo za notranje stvari prepoveduje uvažati prasiče v kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, iz kraljevih svobodnih mest Raba (velika županija Raba), Hódmező-Vasarhely (velika županija Čongrad), kakor tudi iz županijskih sodišč Mohač, Pečvarad (velika županija Baranja), Sokoró-Alja, Tosziget-Csilizköz (velika županija Raba), Tiszan-Tul (velika županija Čongrad), Kis-Czell (velika županija Železna), Deveser (velika županija Vespri), Sümeg (velika županija Zaladska), in naposled iz hrvaško-slavonskega okraja Ivanec (velika županija Varaždin).

Razveljavlja pa se zoper uvažanje prasičev iz županijskih sodišč Bač-Almaš, Zombor (velika županija Bač-Bodrog) in iz okraja Samobor (velika županija Zagreb) izdana prepoved.

Razveljavljenje zoper navedena županijska sodišča izdane prepovedi pa se ne dotika prepovedi, ki je vsled obstoječega dogovora po členu I., odstavek 2., ministerskega ukaza z dne 22. septembra 1899 (drž. zak. št. 179.), do 40. dneva po popolnem prenehanju kuge veljavna zoper uvažanje prasičev iz občine Bezdán, županijskega sodišča Zomber (velika županija Bač-Bodrog) in iz nje sosednjih občin.

To se dodatno k razglasu [c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 5. oktobra t. l., št. 36.020., oziroma k tukajšnjemu razglasu z dne 8. oktobra t. l., št. 15.301., vsled razpisa istega c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 11. t. m., št. 36.772., daje na občno znanje.

Predstoječa odredba stopi takoj v veljavnost.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1900.

Št. 15.888.

Razglas

c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 19. oktobra 1900, št. 15.888., o veterinarupolicijskih odredbah zoper uvažanje prasičev iz Ogerske v kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Ministerstvo za notranje stvari razveljavlja s tem razglasom prepoved, vsled ktere je bilo prepovedano uvažati prasiče iz ogerskih županijskih sodišč Čaca in Kisuca-Ujhely (velika županija Trenčin).

To se dodatno k tukajšnjima razglasoma z dne 8. in 15. t. m., št. 15.301. in 15.671., vsled razpisa navedenega c. kr. ministerstva z dne 18. oktobra t. l., št. 36.344., daje na občno znanje.

Predstoječa odredba stopi takoj v veljavnost.

V Ljubljani, dne 19. oktobra 1900.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni ravnatelj.

»Kmetovalec« izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 4 K, za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 2 K na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 32 K, na $\frac{1}{2}$ strani 16 K, na $\frac{1}{4}$ strani 10 K in na $\frac{1}{8}$ strani 6 K. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah števil. 3.

Št. 20. V Ljubljani, 31. oktobra 1900. Leto XVII.

Tržne cene.

Deželni pridelki:

V Ljubljani, 29. oktobra 1900. (Izvirno poročilo.)

Semena: Domača detelja novo blago K 100.— h do K 110.— h; nemška detelja (lucerna) K 100.— h do K 105.— h; gorenjska repa K 70—72 h; laneno seme, domače ozimno K 32.— h do K 32.50 h; konopno seme K 30.— h do K 30.50 h; kuminovo seme K 70.— h do K 80.— h.

Fižol: Rudeči ribniški K 19.— h; rudeči Hrvat K 18.— h; prepeličar (koks) K 20.50 h. (Vse cene semen in fižola veljajo za 100 kg čistnega blaga, kakor ga kmetovalci pripeljejo na prodaj i. s. novo blago.)

Suhe češplje: v dimu sušene K 22.— h do K 26.— h. brez dima sušene K 30.— h do K 40.— h.

Orehi domači: K 46.— h do K 50.— h.

Ječice nove: K 6.— h do K 8.25 h za 100 klgr.

Med čist: po K 90.— h do K 96.— h.

Kože. Goveje, težke nad 45 kg po K 84.— h do K 88.— h.

„ težke od 30 do 45 kg „ „ 76.— „ „ 80.— „

„ lahke „ „ 80.— „ „ 82.— „

(Te cene veljajo za 100 kg in sicer za kože izdelane po tukajšnjih običajih z rogovi vred. Bikove kože po 60 h klgr.)

Telečje kože: K 1.04 za kg.

Kozličjeve kože po K 1.20 h do K 1.30 h.

Svinjske kože: Čiste, brez napak 62 do 70 h za kg.

Druge vrste 34 do 52 h za kg.

Kože lisic po K 11.— do 12.—

„ kun „ „ 30.— „ 36.— za par.

„ dihurjev „ „ 6.— „ 7.—

„ vidr „ „ 20.— „ 22.—

Kože zajcev po K 30.— do 32.— za 100 komadov.

Pepelika (potosl) po K 32.— 100 kg.

Žito:

V Ljubljani, 27. oktobra 1900. Pšenica K 8.20 h, rž K 6.80 h, ječmen K 6.50 h, oves K 6.30 h, ajda K 7.50 h, proso K 8.50 h, tursica K 7.— h, seno K 1.50 h, slama 1.50 K h. (Vse cene veljajo za 50 kgr.)

Na Dunaji, 27. oktobra 1900. Pšenica jesenska K 7.58 h, spoml. K 8.— h, rž jesen. K 7.57 h, oves jesenski K 5.65 h, tursica K 6.45 h. (Vse cene veljajo za 50 kgr.)

Služba sadjarja

ob **jednem kletarja**, je z dae 1. januarjem 1901 na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem Mestu za popolniti. Letna mezda znaša 799 K 92 h. Stanovanje brez oprave je prosto, istotako sobna kurjava. Sadjar, ob jednem kletar, ima kakor predelavec učencev posla v sjalnici, drevsnici, v sadovnjakih, trtnici, v matičnjakih ter v sadni in vinski kleti in tehnični delavnici. — Prošnje opremljene z spričalom vsaj dobrim uspehom dovršene strokovne šole (kdor tega nima, naj nikar ne prosi za službo) pošljejo naj prositelji **do 20. novembra t. l.** podpisanemu vodstvu. Prednost imajo nekdanji učenci grmske šole.

Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem Mestu

(77-2)

dné 11. oktobra 1900.

R. Dolénc.

Ad. Hochebergerja

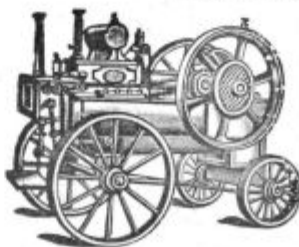
glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil

(Marienfelder Motoren & Locomobilen Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice »Josefstädterstrasse«.

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špiritom in plinom. (62-6)

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Pri-merni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Obsežna jamčenja.

Ugodni plačilni pogoji.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Kmetje pozor!

Kupujte poljedelske stroje in druge potrebščine za poljedelstvo kakor: stiskalnice za grozdje in sadje, mline z kamnitimi valjarji za sadje, najnovejše slamoreznice posebno lahkotekoče in trpežno, izdelane, potem vitla (gepeljne) mlatilnice mline za koruzo in žito, jeklene pluge katerih ni potreba držati, travniške brane, trijerje za žito čistiti in sploh vse stroje za poljedelstvo.

Potem motorje na petrolin in bencin za poljedelstvo in za rokodelce, kakor tudi vse stavbene potrebščine: cement, železniške šine, traverze, peči, štedilnike, okovi za vrata in okna v veliki izbiri, kuhinjske oprave i. t. d. pri

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Tukaj je velika zaloga in si vsakdo stroj lahko ogleda in poskusi ter se mu jamči za vsak stroj eno leto.

Najnižje cene! (68—1)

Pozor kmetovalci!

Na vsestransko zahtevanje mojih p. n. odjemalcev naznanjam, da sem otvoril **s 15. julijem 1900**

bogato zalogo

vsakovrstnih poljedelskih strojev

v hiši g. Iv. Kneza (pri Figovcu) na dvorišču, Dunajska cesta v Ljubljani. (60—6)

V zalogi bom imel najboljše, najnovejše in najcenejše poljedelske stroje vseh vrst, kakor: vitlje (gepelne) prav lahko tekoče z 1, 2 in 4 konjskimi močmi, najnovejše mlatilnice z tečaji iz medi (Messinglager), vsakovrstne slamoreznice »Patent Austria« št. 4, 5, 6 in 7, ktere se gonijo z roko, nogo ali pa z vitli, ter vse k tem pripadajoče orodje; nadalje vsakovrstne sesalke (Pumpen), čistilnike, trijerje, reporeznice, sploh vse poljedelske in domače kmetijske

stroje in k tem pripadajoče podrobnosti.

Posebno ugodnost, oziroma olajšavo pa dosežejo moji odjemalci pri tem, da dam manj premožnim stroje, ktere si izbero, tudi na plačilne obroke po dogovoru.

Vodja moje zaloge, oziroma prodajalec je gospod

Ivan Komatič,

kteri je po vsem Slovenskem dobro znan kot strokovnjak in kteri se bo potrudil, da se bo vsakemu odjemalcu mojih strojev postreglo vsestransko solidno.

Priporočujoča se za mnogobrojen obisk z zagotovitvijo, da se bo vsakemu postreglo po njegovi želji priporočava se

K. & R. Ježek,

— tvornica kmetijskih strojev v Blanskem, Moravsko. —

Podružnica v Ljubljani, Dunajska cesta pri »Figovcu«.

Iz lastne v Krškem (Gurkfeld) na Dolenjskem se nahajajoče trtnice, bodem oddajal od novembra naprej, na suho in nekaj tisoč tudi na zeleno

cepljenih trt

najboljših od strokovnjakov priporočenih vrst kakor na pr. italijanski rizling, beli burgundec, rudeči in beli španjol, kraljevina, rulandec, silvanec itd., ter za črna vina: portugalka, modra frankinja, kavščina (žametasta črnina), refoško i. dr. — Cepljene so večinoma na riparijo portalis nekaj tudi na rupestris montikolo. Oddajale se bodo le popolnoma zraščene trte.

Določil sem le eno ceno in sicer **20 kron za sto komadov**, čeravno sem med enoletne pomešal več tisoč dvoletnih cepljenk. — Da sem svoje prejšnje cenjene odjemalce povsem zadovoljil, svedočijo razne pozneje dosle mi pohvale in zahvale.

Naročila se bodo sprejemala dokler ne poide vsa zaloga, o čemur se bode vsak naročnik točno obvestil, ker sem si najel po sebnega pomočnika. Ob enem z naročitvijo je poslati 25 %, are.

V nadi, da me bodo č. gg. zunanji in domači vinogradniki v tem obče koristnem podjetju podpirali, beležim se

(84—1) z odličnim spoštovanjem

Dr. Tomaž Romih,

župan v Krškem (Dolenjsko).

Odlikovana kotlarska obrt

Ant. Križnič-a

v Kanalu
na Primorskem

Priporoča

žganjarske kotle vseh sistemov

k praktičnemu kuhanju žganja. — Za izborna delovanja vsakterih svojih žganjarskih kotlov jamči.

Ilustrovan cenik pošilja franko.

Slavne mlekarne in sirarnice, zahtevajte ilustrovan cenik vseh vrst in sistemov **sirnih kotlov**, katerega razposiljam brezplačno in franko.

Da se vsa dela trpežno, čedno in solidno izdela, daje popolno poročstvo.

Mlekaricam in kmetijskim zadrugam dovoljujem plačila na obroke. (49—11)

Na debelo. Na drobno.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Priporoča svoje lahko tekoče slamoreznice najboljsh sestavov kakor tudi izvrstne slamorezne kose. — Dalje svojo veliko zalogo izdelkov iz kamenščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištenih okovov, kuhinjske priprave, štedilnikov in peči od najpriprostejše do najfinije izpeljave. — Gg kmetovalcem priporočam kot najizdatnejše umetno gnojilo **Tomaževo fosfatno moko** po tovarniški ceni. (85—1)

Velika izbira železnih nagrobnih križev.

Slavno občinstvo vabim najuljudneje, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo.

Postrežba točna. Cene nizke.

JOS. LEUZ,

trgovec z deželnimi pridelki (73-3)

v Ljubljani, Reseljnova cesta

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke, kakor jedilno čebulo, čebulček, suhe gobe, semenski oves, ajdo, vsakovrstni krompir tudi na cele vagone; nadalje divji kostanj, črešminje, črešminovo ljubje itd. itd.

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezn, vzdrži konje močne in iskrene.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarški prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1.20, mali K 0.70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5 — poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, potrebno potrebnih dodatkov h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2.—, 100 kg K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najboljše sredstvo, da se ohrani usnje mehko, vitko in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih škatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1.10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1.40, 100 kg 24.—. (71-3)

[Navodilo brezplačno.]

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Redka prilika.

Prostovoljno se prodaja (vsled smrti gospodarjeve) čedno, večje mlinarsko posestvo. — Isto obsega: hišo s 4 sobami v I. nadstropji, spodaj mlin s 5 kamni in gospodarskimi prostori; posebej stope, večjo žago s cirkularom in veliko pokrito skladišče za les, vse v prav dobrem stanu. Pred mlinom in žago je jako velik skladni prostor. — Opozarja se na dobro vodno moč, ugodno železnično zvezo z Ljubljano in izvanreden promet z lesom v ribniškem okraju. Podrobnosti pove g. Ignac Gruntar, c. kr. notar v Ribnici. (79-2)

Kwizdov

Korneuburški prašek za krmljenje živine.

Veterinarno-dijetično sredstvo

za konje, govedo in ovce.

Rabljen skoro že 50 let v mnogih hlevih, kedar živina noče rada jesti, kadar slabo prebavlja, v zboljšanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah. — Cena 1/2 škatljica kron 1.40. 1/2 škatljice 70 stot. Pristen je le s se zraven stoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga: (75-1)

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje bolgarski dvorni zalagatelj. — Okrajni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Vnovič znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žveplanje trt.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamareznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju, II., Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo! — Ceniki brezplačno!

(2-15)

Pred ponarejenjem se je posebno treba varovati.

Mala naznanila.

Veak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to številu plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in veak natis. Denar je naprej poslati.

Orehovih drevesc. 3¹/₂, 4 in 5 metrov visokih, prav lepih, proda po nizki ceni Jos. Benedičič, posest. v Lipnici pri Podnartu. (192)

Lepo posestvo, tik ceste, v Dolenjem Kronovem pri Beli cerkvi prodalo se bo 7. novembra t. l. dopoldne iz proste roke (193)

Sodo vodo izdeluje in razpošilja po nizki ceni Martin Vidic v Lescah na Gorenjskem. (194)

Bika, cikaste pasme, dober plemenjak, 3 leta in 8 mesecev star, proda Miha Leben posestnik v Strahinju, pošta Kranj. Cena 270 kron. (195)

100 lepih vrtnic (Gartenrosen) zelo različnih, proda Ivan Lovšin v Dolenji vasi pri Rubnici. Cena po dogovoru. (196)

Mladenč, od dobrih starišev, z dobrimi spričali, išče službe pri kakem trgovcu ali gostinčarju na deželi. — Naslov pove uredništvo „Kmetovalca“. (197)

Fužino, popolnoma na novo prezidano, s prijaznim stanovanjem in zadostno vodno močjo, odda takoj v najem pod jako ugodnimi pogoji Josip Smolnikar, župan in posestnik v Zg. Tuhinju nad Kamnikom (198)

Deteljno seme

kakor tudi razne druge deželne pridelke kot: fižol, suhe jedilne gobe, laneno seme, krompir, želod, divji kostanj, raznovrstno žito kupuje po najvišji ceni (82—1)

Ivan Majdič v Kranji.

Izvrstno vsakovrstno

cementno opeko

izdeluje in ima vedno v zalogi (59—6)

Anton Resman v Radovljici.

Vsakovrstna v to stroko spadajoča dela izvršuje po najnižjih cenah doma na lici mesta in zunaj na stavbiščih, bodisi strešna ali tlačna.

Velika zaloga vsakovrstne cementne opeke.

Domači pridelki

vino črno in belo cena od Kron 24—32 hl. Tropinovec fini po 100—130 Kron hl. Suhe, fine, sladke fige po 26 Kron za 100 kg. Fino namizno oljkovo olje po 100 Kron za 100 kg.

☞ **Za pristnost se jamči.** ☞

ALOJZIJ BRATINA,

grajščinski oskrbnik v Dubrovniku (Ragusa) Dalmacija. (80—2)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Za vodstvo večje kmetije se išče dober, praktični in trezen (83—1)

upravnik (majar),

ki bi nastopil službo le pozneje. Upravnik mora biti več vseh panog kmetijstva, moral bi po potrebi tudi sam delati in njegova žena pa kuhati za 4—6 poslov. Znanje slovenskega in nemškega jezika je potrebno. Služba je stalna. Plača po dogovoru. Ponudbe je poslati pod znamko „upravnik“ na upravništvo „Kmetovalca“.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Služba vrtnarja

je z 1. januarjem leta 1901 na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem Mestu za popoldne Letna mezda znaša 840 kron, z prostim stanovanjem, prosti letno zelenjavo ter 10% od skupila od prodane zelenjave, cvetlic in semen. Vrtnar mora biti popolnoma izurjen v zelenjadárstvu ter cvetličárstvu. Biti mora oženjen, toda imeti ne sme otrok, kateri bi njegovo soprogo pri sodelovanju na vrtu, ter prodaji zelenjave in cvetlic na trgu v Novem Mestu motili. — Prošnje, opremljene s spričali popolne zmožnosti, pošljejo naj istinito marljivi ter trezni prositelji do 20. novembra podpisnemu vodstvu.

Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem Mestu (76—2) dne 11. oktobra 1900.

R. Dolénc.

Ivana Sartorija

ključarstvo in trgovina z železnim blagom v Radovljici na Gorenjskem.

Tu se dobivajo vsake vrste šivalni stroji za šivilje, krojače in čevljarje; nadalje slamoreznice najboljših vrst po nizki ceni. — Vsaki stroj se na mestu poskusi in ogleda.

☞ **Za vsaki stroj se jamči eno leto.** ☞

Stroji dajo se tudi na obroke. (86—1)

Mrtve čebele

izborno in najcenejše dušikovo umetno gnojilo, z 6% dušika priporoča za gnojitev na travnikih, polju in v vinogradih

PAYL SEEMANN,

tvornica sveč in mila (78—2)

na Glincah pri Ljubljani.

JOS. LEUZ,

trgovec z deželnimi pridelki (73-2)

v Ljubljani, Reseljnova cesta

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke, kakor jedilno čebulo, čebulček, suhe gobe, semenski oves, ajdo, vsakovrstni krompir tudi na cele vagone; nadalje divji kostanj, črešminje, črešminovo ljubje itd. itd.

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezn, vzdrži konje močne in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje radi jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarški prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5 — poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, potrebno potrebni dodatki h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2.—, 100 kg K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, vitko in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih škatljah: $\frac{1}{2}$ kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po $\frac{1}{2}$ kg K 1.10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1.40, 100 kg 24.—. (71-2)

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Redka prilika.

Prostovoljno se prodaja (vsled smrti gospodarjeve) čedno, večje mlinarsko posestvo. — Isto obsega: hiša s 4 sobami v I. nadstropji, spodaj mlin s 5 kamni in gospodarskimi prostori; posebej stope, večjo žago s cirkularom in veliko pokrito skladišče za les, vse v prav dobrem stanu. Pred mlinom in žago je jako velik skladni prostor. — Opozarja se na dobro vodno moč, ugodno železnično zvezo z Ljubljano in izvanreden promet z lesom v ribniškem okraju. Podrobnosti pove g. Ignac Gruntar, c. kr. notar v Ribnici. (79-1)

Kwizdov restitucijski flujid

Cena 1 steklenici
K 2.80.

voda za konje.

C. kr. privilegirana

Ta restitucijski flujid rabijo že nad 40 let v dvornih ter v drugih velikih hlevih, pri vojaštvu itd. Ta maža upliva dobrodejno pri konjih pred vprego in po razpregi pri težkih voznjah, pri izpah-njenju, pri okornosti kit itd., nadalje provzroči pri konjih dirkačih brzi tek. — Pristen je ta flujid le če je na zavoju predstoječa varstvena znamka ter je naprodaj v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga: (75-1)

Frančišek Ivan Kwizda,

c. kr. avstro-ogerski, kralj. rumunski in knežje bulgarski dvorni zalagatelj. — Okrožni iekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Vnovič znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žveplanje trt.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju, II., Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo! — Ceniki brezplačno!

(2-16)

Pred ponarejenjem se je posebno treba varovati.

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Otave, prav dobre, sladke, proda po primerni ceni Franjo Trček, posestnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta 74. (181)

Deset parov kokoši, (Kokinkina) zelo lepe in velike rasti, je dobili pri Franc Juvančiču, posestniku v Radčah pri Zidanem mostu. Cena 1 par 5 kron. (182)

Kmetijsko posestvo, z vsem gospodarskem poslopjem ter 33 in $\frac{1}{2}$ oralo sveta, je naprodaj v Strugah, vas Tržič št. 4. — Več pove Janez Bolha v Hrovačih št. 27, pošta Ribnica. (183)

Smreke 3letne in 2letne črne borovce, prav lepe, prve tisoč po 5 kron, druge tisoč po 4 kron, prodaja Andrej Rovani, posestnik na Colu nad Vipavo. (184)

Dva marjaška, jorkšiske pasme, po 8 mesecev stara, spuščja, oziroma enega od njih prodaja Andrej Podgoršek, posestnik v Ujsem, pošta Vodice (185)

Jabolčnika, več hektolitrov, proda po ceni oskrbnistvo Dvor pri Zidanem mostu. (186)

200 klg. medu, in 200 klg. strdi kupi po dogovoru Ivan Engelsberger, trgovec v Tržiču. (187)

80 ovac, domačega plemena, prodaja Andrej Magajna v Dolenjih Vremah pri Divači. Cena po dogovoru. (188)

Dva konja, črnobela, jako lepa, po 152 cm visoka, brez vsake napake, srednje starosti, utrjena za vsako delo, prodaja ali zamenja za lepe vole G. Lamprecht pri sv. Lovrencu pri Mariboru, Sp. Štajersko. (189)

Brinovih jagod, 150 g ima naprodaj Ivan Ban v Baču št. 19, pošta Materija, Istra. (190)

Konja, prav lepega, 6 let star, 14 in pol pestij visok, fuks, zelo močan, privajen vsaki vožnji, prodaja Simon Praprotnik, posestnik in mizar v Ljubljani, Jenkove ulice št. 7. Cena po dogovoru. (191)

Kmetje pozor!

Kupujte poljedelske stroje in druge potrebščine za poljedelstvo kakor: stiskalnice za grozdje in sadje, mline z kamenitimi valjarji za sadje, najnovejše slamoreznice posebno lahko tekoče in trpežno izdelane, potem vitla (gepeljne) mlatilnice, mline za koruzo in žito, jeklene pluge katerih ni potreba držati, travniške brane, trijerje za žito čistiti in sploh vse stroje za poljedelstvo.

Potem motorje na petrolin in bencin za poljedelstvo in za rokodelce, kakor tudi vse stavbene potrebščine: cement, železniške šine, traverze, peči, štedilnike, okovi za vrata in okna v veliki izbiri, kuhinjske oprave i. t. d. pri.

Karol Kavšeka nasl.
Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Tukaj je velika zaloga in si vsakdo stroj lahko ogleda in poskusi ter se mu jamči za vsak stroj eno leto.

Najnižje cene! (68—1)

Razpis službe

pomočnika podkovskemu učitelju na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani je izpraznjeno mesto pomočnika podkovskemu učitelju, katero se odda začasno. Prošnje za to službo je izročiti do

1. novembra t. l.

podpisanemu odboru.

Plača znaša rednih 800 K na leto ter primeren prispevek za izvršena dela, ktera po dogovoru plačuje učitelj podkovstva.

Prosilci morajo biti večji slovenskega jezika in govoru in pisavi ter morajo svoji prošnji priložiti spričevala o dovršeni podkovski šoli in o dosedanjem službovanju. Prosilci, ki so dovršili nižji tečaj na c. in kr. vojaški živinozdravniški šoli na Dunaju, imajo prednost. (81—1)

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Divji kostanj

kakor tudi razne druge deželne pridelke kot: fižol, suhe jedilne gobe, laneno seme, deteljno seme, krompir, želod, raznoverstno žito

kupuje po najvišji ceni (72—2)

Ivan Majdič v Kranji.

Domači pridelki

vino črno in belo cena od Kron 24—32 hl. Tropinovec fini po 100—130 Kron hl. Suhe, fine, sladke fige po 26 Kron za 100 kg. Fino namizno oljkovo olje po 100 Kron za 100 kg.

Za pristnost se jamči.

ALOJZI BRATINA,

grajščinski oskrbnik v Dubrovniku (Ragusa) Dalmacija. (80—1)

Mrtve čebele

izborna in najcenejše dušikovo umetno gnojilo, z 6 % dušika priporoča za gnojitev na travnikih, polju in v vinogradih

PAVL SEEMANN,

tvornica sveč in mila (78—1)

na Glincah pri Ljubljani.

FR. ŠEVČIK,

puškar in trgovec z orožjem v Ljubljani

Židovska ulica št. 7.,

priporoča vsem prijateljem lova svojo veliko zalogo raznovrstnih pušk najnovejših sistemov, samokresov, patronov in drugo strelivo, nadalje prijateljem

ribolova

raznovrstne palice za ribnice, vsakovrstne vrvice (Schnüre), trnike, umetne muhe (Kunstfliegen mit einfacher und Doppelangel) itd. itd. (42-10)

Vsa popravila izvršuje trajno, točno in po najnižji ceni.

Stroji za porabo sadja in izdelovanje mošta.

Stiskalnice za sadje in grozdje

s trajno delujočem dvojnem in pritiskem vravnajočem pritiskalom „Herkules“, ki z jamčeno opravi 20% več dela kakor koli druga stiskalnica.

Sadni in grozdni MLINI,

grozdni roblači, popolne moštarne, stalne in vozeče, stiskalnice in mline za izdelovanje soka iz malin, ribezla i. t. d.

Sušilnice za sadje in zelenjad, stroje za rezanje in ljupljenje sadja.

Najnovejše samedelujoče, patentovane trtne škropilnice „Sifonija“.

Vse te stroje izdeluje in prodaja pod jamstvom kot posebnost v najnovejši, najboljši in skušeni sestavi

PH. MAYFARTH & dr.

c. kr. edino priv. tovarne kmet. strojev, livarna in fužina na par na Dunaji, II. 1. Taborstrasse št. 71.

Odlikovana z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami. Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastoj.

Zastopniki in prekupci se iščejo (56-12)

Divji kostanj

kakor tudi razne druge deželne pridelke kot: fižol, suhe jedilne gobe, laneno seme, deteljno seme, krompir, želod, raznoverstno žito

kupuje po najnižji ceni (72-1)

Ivan Majdič v Kranji.

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabra-
njuje bolezni, vzdrži konje močne in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo,
pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi
mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje
svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira
meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave,
pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka.
1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v
zavitu za poskus po pošti K 5 — poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni
dodatek h krmi za mlado, močno in brejo živino.
5 kg za poskus K 2 — 100 kg K 22. — iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje
sredstvo, da se ohrani usnje mehko, vitko in trpežno,
ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih
skatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg 4. —

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg
K 1.10, 1 kg K 2. —, 5 kg K 8. —

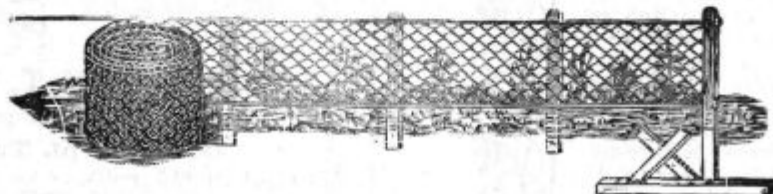
Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg
K 1.40, 100 kg 24. — (71-1)

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Praktične in cene
žične ograje

Mrežaste modroce za
postelje

Evgen Ivanc, Sodražica (Kranjsko)

priporoča sl. občinstvu v naročbo vsakovrstne žične mreže, za vrtno ograje, kurja dvorišča, preprežke v oknih in linah, za presipanje peska in gromoza, snaženje nog i. t. d. Izdeluje in ima vedno v zalogi: elastične mrežaste modroce za postelje, vsakovrstne medne in železne tkanine za čistilne stroje, mline, i. t. d. — Pocinjeno jekleno žico z bodali za ograje gozdov, pašnikov i. t. d. Zagotavlja hitro solidno in ceno postrežbo.

Ilustrovan cenik na zahtevanje brezplačno!

Mala naznanila.

Vsak od c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Pristna vina, dolensko, istrsko in bizeljsko, namizno in mašno; izvrstno prosekarsko drožno žganje; po Kneipovem navodu izdelan likér, priporoča po najnižji ceni staroznana trdka J. C. Röger v Ljubljani, Ambrožov trg, pri Sv. Petra mostu. (141)

Smrekovi plohi, dolgi 3—4 m in 5—6 cm debeli so naprodaj v Ljubljani, Karlovska cesta 32. (168)

2500 kilogr. prosa, potem približno 600 hl vinskega mošta, se bo prodalo med časom trgatve od 20. septembra do 10. oktobra t. l. pri c. kr. gospodarskem uradu v Biogradu (Zaravecchia), Dalmacija. (174)

Bika, simentalke-pingavske pasme, jako lep, 2 leti star, licencovan, izboren plemenjak, privajen vožnje, proda Eranc Leben, posestnik v Dvoru, pošta Polhovgradec. — Cena po dogovoru. (177)

Bika, simentalke pasme, 14 mesecev starega jako lepega, proda Jožef Juvan, posestnik v Kosezah št. 1, pošta Sp. Šiška. — Cena po dogovoru. (178)

Prosekarski mošt ima naprodaj Vekoslav Nabergoj, posestnik na Proseku št. 24. (179)

Štiri orehova drevesa, pri štoru debeli, prvi 48 cm, drugi 58 cm, tretji 63 cm in četrti 66 cm, proda Anton Sirmik, posestnik na Rašici, pošta Mengeš. — Cena po dogovoru. (180)

Otave, prav dobre, sladke, proda po primerni ceni Franjo Trček, posestnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta 74. (181)

Deset parov kokuš, (Kokinkina) zelo lepe in velike rasti, je dobiti pri Franc Juvančiču, posestniku v Radečah pri Zidanem mostu. Cena 1 par 5 kron. (182)

Kmetijsko posestvo, z vsem gospodarskim poslopjem ter 33 in 1/2 oralov sveta, je naprodaj v Strugah, vas Tržič št. 4. — Več pove Janez Bolha v Hrovačih št. 27, pošta Ribnica. (183)

Smreke 3letne in 2letne črne borovce, prav lepe, prve tisoč po 5 kron, druge tisoč po 4 krone, prodaja Andrej Rovar, posestnik na Colu nad Vipavo. (184)

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner-Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je tako dobrodišeča in zdrava kavina pijača?

Ker še vsi ne vedo, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava, katere skozi en ekstrakt bobove rastline duh in okus bobove kave zadobi. Taista toraj združi na neprecenljivi način dobre zdravju delujoče lastnosti domačega sladnega preparata z preljubljenim duhom bobove kave. Kathreiner-Kneippova sladna kava služi posebno za primere k bobovi kavi, diši pa tudi ako se sama pije. Dobi se povsodi, ne sme se pa nikoli odpri prodajati in je samo pristna v znanih izvirnih zavojih z podobo župnika Kneippa in z imenom »Kathreiner«.

Odlikovana kotlarska obrt

Ant. Križnič-a

v Kanalu
na Primorskem

Priporoča

žganjarske kotle vseh sistemov

k praktičnemu kuhanju žganja. — Za izborno delovanje vsakterih svojih žganjarskih kotlov jamči.

Ilustrovan cenik pošilja franco.

Slavne mlekarnice in sirarnice, zahtevajte ilustrovan cenik vseh vrst in sistemov **sirnih kotlov**, katerega razposiljam brezplačno in franco.

Da se vsa dela trpežno, čedno in solidno izdelata, daje popolno poročilo.

Mlekarnicam in kmetijskim zadrugam dovoljujem plačila na obroke. (49—9)

Doktorja pl. Trnkóczyja

preskušena zdravilna in redilna sredstva, preskušena že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vsi strani sveta z obratno pošto s poštanim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za številne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se nameste brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborna sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tuceta 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Škatlja 42 h, šest škatljic 2 K 10 h. — Poekrene kroglice. Škatlja 80 h, tri škatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utišuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tuceta 5 K.

Drgnilni ali udov eret (protinski eret, Gichtgeist) priporočljiv je kot bolni utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preskušeno sredstvo proti bolestinam kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja (41—8)

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljen, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom gde uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetelno sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in toličce. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Glasom razglasa visoke c. kr. deželne vlade z dne 18. julija 1899 smejo ta prašek tudi trgovci prodajati. Zahteva naj se pa pri istih samo po imenu doktorja pl. Trnkóczyja prašičji prašek, pristen samo z gorenjo varstveno znamko.

Varstvena znamka

Varstvena znamka.

FR. ŠEVČIK,

puškar in trgovec z orožjem v Ljubljani

Židovska ulica št. 7.,

priporoča vsem prijateljem lova svojo veliko zalogo raznovrstnih pušk najnovejših sistemov, samokresov, patronov in drugo strelivo, nadalje prijateljem

ribolova

raznovrstne palice za ribnice, vsakovrstne vrvice (Schnüre), trnike, umetne muhe (Kunstfliegen mit einfacher und Doppelangel) itd. itd. (42-9)

Vsa popravila izvršuje trajno, točno in po najnižji ceni.

Stroji za porabo sadja in izdelovanje mošta.

Stiskalnice za sadje in grozdje s trajno delujočim dvojnim in pritiskom vravnajočim pritiskalom „Herkules“, ki z jamčeno opravi 20% več dela kakor koli druga stiskalnica.

Sadni in grozdni MLINI,

grozdni roblači, popolne moštarnice, stalne in vozeče, stiskalnice in mlini za izdelovanje soka iz malin, ribezla i. t. d.

Sušilnice za sadje in zelenjad, stroje za rezanje in ljupljenje sadja.

Najnovejše samedelujoče, patentovane trtne škropilnice „Sifonija“.

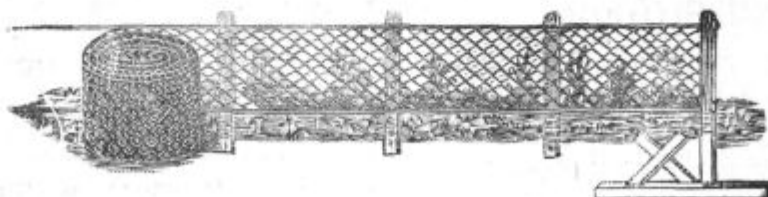
Vse te stroje izdeluje in prodaja pod jamstvom kot posebnost v najnovejši, najboljši in skušeni sestavi

PH. MAYFARTH & dr.

c. kr. edino priv. tovarne kmet. strojev, livarna in fužina na par na Dunaji, II/1. Taborstrasse št. 71.

Odlikovana z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami. Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastoj. Zastopniki in prekupci se iščejo (56-11)

Praktične in cene
žične ograje

Mrežaste modroce za
postelje

Evgen Ivanc, Sodražica (Kranjsko)

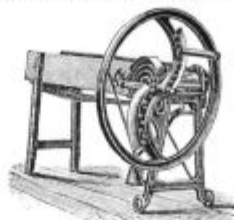
priporoča sl. občinstvu v naročbo vsakovrstne žične mreže, za vrtno ograje, kurja dvorišča, preprežke v oknih in linah, za presipanje peska in gromoz, snaženje nog i. t. d. Izdeluje in ima vedno v zalogi: elastične mrežaste modroce za postelje, vsakovrstne medne in železne tkanine za čistilne stroje, mlino, i. t. d. — Pocinjeno jekleno žico z bodali za ograje gozdov, pašnikov i. t. d. Zagotavlja hitro solidno in ceno postrežbo.

Ilustrovan cenik na zahtevanje brezplačno!

(32-7)

Kmetje pozor!

Kupujte poljedelske stroje in druga potrebščine za poljedelstvo kakor: stiskalnice za grozdje in sadje, mlino z kamenitimi valjarji za sadje, najnovejše slamo- moreznice posebno lahko tekoče in trpežno izdelane, potem vitla (gepeljne) mlatilnice, mlino za koruzo in žito, jeklene pluge katerih ni potreba držati, travniške brane, trijerje za žito čistiti in sploh vse stroje za poljedelstvo.

Potem motorje na petrolin in bencin za poljedelstvo in za rokodelce, kakor tudi vse stavbene potrebščine: cement, železniške šine, traverze, peči, štedilnike, okovi za vrata in okna v veliki izbiri, kuhinjske oprave i. t. d. pri

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 16.

Tukaj je velika zaloga in si vsakdo stroj lahko ogleda in poskusi ter se mu jamči za vsak stroj eno leto.

Najnižje cene! (69-1)

Franc Brenc,

ključarski mojster v Ljubljani,

Cegnarjeve ulice št. 12 (Vodmat)

priporoča se za izvršitev vsakovrstnih

ključarskih, stavbenih in umetnih del

nadalje za izvršitev in napejavanje vsakovrstnih mrež za ograje pri vrtih, potem mreže za modroce itd., itd., po najnižjih cenah. (34-6)

Mala naznanila.

Vsak od c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak tatis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak tatis. Denar je naprej poslati.

Pristna vina, dolensko, istrsko in bizeljsko, namizno in mašno; izvrstno prosekarsko drožno žganje; po Kneipovem navodu izdelan liker, priporoča po najnižji ceni staroznana trdnica J. C. Röger v Ljubljani, Ambrožov trg, pri Sv. Petra mostu. (141)

Mesnica s klavnico, novourejena, se odda pod ugodnimi pogoji v najem. Več pové J. Jeglič, Begunje (Gorenjsko). (162)

Lepe marjaščičke, težke, čiste jorkširske pasme, spušča Matija Vidmar v St. Jurju pri Kranju. (164)

Trijer, prav malo rabljen, za čistiti vsa žita, detelje, laneno seme itd., je naprodaj po nizki ceni pri Lebinger & Bergmann v Litiji. (165)

Ovce, čistokrvne brgamaške pasme, i. s. 5 ovac, 1 ovra in 3 jagnjeta ima naprodaj Vinko Jan v Sp. Gorjah pri Bledu. Cena po dogovoru. (166)

Bik, plemenjak, rudeče cil. 16 mesecev star, je naprodaj v c. kr. kaznilnici v Beguni na Gorenjskem. (167)

Smrekovi plohi, dolgi 3—4 m in 5—6 cm debeli so naprodaj v Ljubljani, Karlovska cesta 32. (168)

Jabolka, namizna in za mošt ima naprodaj po primerani ceni Ivan Martinc, posestnik v Rudniku št. 2. pri Ljubljani. Natančneje se izve istotam. (169)

20 prašičkov, jorsirskega in mešanega plemena, od dveh starih svinj, ima naprodaj Alojzij Kupec, posestnik in mlinar pri Sv. Lovrencu, pošta Sv. Pavl v Savinjski Dolini. Cena po dogovoru. (170)

Lovskega psa, izvrstnega za lov, prodaja Jakob Lovrenčič v Sodražici. (171)

Jabolčnega mošta, 500 do 700 litrov je po ceni naprodaj v Ljubljani na Poljanski cesti št. 14. (172)

Mlatilnice z raztresalnikom prodaja Franc Šimenc v Šteblevku, pošta Laze pri Kamniku. Cena po pogovoru. (173)

2500 kilogr. prosa, potem približno 600 hl vinskega mošta, se bo prodalo med časom trgatve od 20. septembra do 10. oktobra t. l. pri c. kr. gospodarskem uradu v Biogradu (Zaravecchia), Dalmacija. (174)

Bika, mladega, za plemenitev sposobnega, čistokrvne simentalke pasme želi kupiti občina Podraga, pošta St. Vid pri Vipavi. (175)

Bika, čistokrvnega pingavca, zelo lep in ognjevit, 16 mesecev star, prodaja Ivan Božič, posestnik v Podragi, pošta St. Vid na Vipavo. (176)

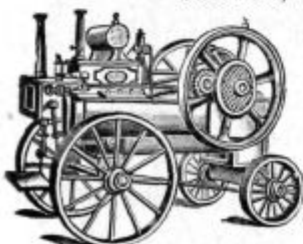
Ad. Hocheherja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren & Locomobilen Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstadterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice »Josefstadterstrasse«.

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špiritom in plinom. (62—4)

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherja in Schranza.

Obsežna jamčenja.

Ugodni plačilni pogoji.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Odlikovana kotlarska obrt

Ant. Križnič-a

v Kanalu

na Primorskem

Priporoča

žganjarske kotle vseh sistemov

k praktičnemu kuhanju žganja. — Za izborno delovanje vsakterih svojih žganjarskih kotlov jamči.

Ilustrovan cenik pošilja franko.

Slavne mlekarne in sirarnice, zahtevajte ilustrovan cenik vseh vrst in sistemov sirnih kotlov, katerega razposiljam brezplačno in franko.

Da se vsa dela trpežno, čedno in solidno izdelata, daje popolno poročilo.

Mlekaricam in kmetijskim zadrugam dovoljujem plačila na obroke (49—8)

Doktorja pl. Trnkóczyja

preskušena zdravilna in redilna sredstva, preskušena že mnogo let, priporoča in razpošilja.

Iekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerazvite, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledice, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja.

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepijo, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice, izborna sredstva za želodec. Deluje pomirjujoče, krepijo, bolesto utešujejo, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlija 42 h, šest skatlijic 2 K 10 h. — Povekrane kroglice. Skatlija 80 h, tri skatlije 2 K.

Prsni, plučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko raztvarljivim apnenim železom, utišuje kašelj, raztvarja sluz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov evet (protinski evet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest skatlijic 4 K 60 h.

Tinktura za kurja očesa.

Varstvena znamka

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 60 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja (41—8)

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo štet, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom giede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmlilni prašek. Varstveno in dijetelno sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolske. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Glasom razglašamo visoke c. kr. deželne vlade z dne 18. julija 1899 smejo ta prašek tudi trgovci prodajati. Zahteva naj se pa pri istih samo pod imenom doktorja pl. Trnkóczyja prašičji prašek, pristen samo z gorenjo varstveno znamko.

Varstvena znamka.